

REGLAMENT D'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DEL CONSELL MUNICIPAL D'INFÀNCIA DE L'AJUNTAMENT D'ARGENTONA

No hi ha causa que mereixi més alta prioritat que la protecció i el desenvolupament de l'infant, de qui depenen la supervivència, l'estabilitat i el progrés de totes les nacions i, de fet, de la civilització humana

Cita original del Pla d'Acció de la Cimera Mundial a favor de la Infància

Extreta de la Convenció sobre els drets de l'infant editada per UNICEF

30 de setembre de 1990

REGLAMENT D'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DEL CONSELL MUNICIPAL D'INFÀNCIA DE L'AJUNTAMENT D'ARGENTONA

Exposició de motius

L'any 1991, el pensador, psicopedagog i dibuixant italià, Francesco Tonucci, va posar en marxa el projecte *La ciutat dels nens* a Fano (Itàlia) amb la idea de fons que un municipi que es pensa i es construeix incloent la mida i les necessitats de la infància resulta ser més adequat per a tothom.

Al web del projecte, s'hi pot llegir la descripció següent:

Rebutjant una interpretació exclusivament de tipus educatiu o simplement d'ajuda als nens, el projecte des de l'inici ha tingut una motivació política; treballar cap a una nova filosofia de govern de la ciutat, prenent els nens com a paràmetre i com a garantia de les necessitats de tots els ciutadans. No es tracta d'augmentar els recursos i serveis per a la infància, es tracta de construir una ciutat diversa i millor per tots, de manera que els nens puguin viure una experiència com a ciutadans, autònoms i participatius. El projecte es basa en diverses motivacions, les més importants i significatives es troben sintetitzades a continuació.

La degradació de les ciutats està provocada, en gran part, per la decisió de privilegiar les necessitats dels ciutadans adults, homes i treballadors com a prioritat econòmica i administrativa; això afecta a tots els ciutadans, especialment als més dèbils i als més petits. El poder del ciutadà adult treballador es demostra clarament a causa de la importància que el cotxe ha adquirit a la nostra societat, condicionant les decisions estructurals i funcionals de la ciutat, creant greus dificultats per a la salut i la seguretat de tots els ciutadans.

Així doncs, el Consell d'Infància, és l'espai de participació política on els nens i nenes hi poden expressar les seves opinions, propostes i demandes com a ciutadans/nes incidint en la política municipal i que, com a conseqüència, els

formarà en la participació, el civisme i la cohesió ciutadana. Formar part d'aquest tipus d'experiències fa que els nens i nenes se sentin reconeguts/des com a ciutadans i ciutadanes i creixin sentint que són part del municipi.

Molts dels Consells Municipals d'Infància desenvolupats a Catalunya s'han inspirat en el model de participació infantil liderat per Francesco Tonucci, en gran part, gràcies al projecte impulsat l'any 1997 per l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona anomenat també *La ciutat dels nens* i que va comptar amb l'assessorament de Tonucci i Jaume Trilla.

Des de l'Ajuntament d'Argentona es vol que els nens i nenes adquireixin valors relacionats amb la participació ciutadana en assumptes públics com la reflexió i l'esperit crític, la disposició al diàleg, el treball en equip, l'empatia, la tolerància, la convivència i la responsabilitat. Alhora, es vol generar un espai on els infants puguin prendre part de la vida pública des de l'exercici i la responsabilitat ciutadana.

El Consell d'Infància de l'Ajuntament d'Argentona és un consell sectorial per a la participació dels nens i nenes sobre els assumptes de la vida del municipi que els afecten. És l'òrgan estable on els nens i nenes poden exercir el seu dret a participar, a expressar les seves idees, opinions i queixes i proposar accions concretes per transformar Argentona. Es tracta de l'espai de reflexió, expressió, debat i presa de decisions que vincula la infància directament amb l'Ajuntament d'Argentona com a administració més propera.

El govern vetllarà per l'aprovació de les propostes que sorgeixin en el si del Consell. Si les decisions no s'aproven, se n'especificaran sempre les causes al retorn. Quan sigui necessari, es convidarà algun/a membre del Consell a assistir-hi per tal d'exposar-lo als càrrecs electes.

El Consell d'Infància tindrà caràcter consultiu, a més a més de projectiu, de treball intern, i de representació de tota la ciutadania infantil del poble. Els nens i nenes que hi seran actius, però, seran tot el grup de referència dels quals provindran els i les representants del Consell. És per aquest motiu que es buscaran maneres d'articular la participació de tots els membres dels grups de referència. Cal tenir en compte que les temàtiques que s'hi tractaran seran les de l'àmbit municipal que els/les afectin de manera directa o indirecta. Els temes específics de l'àmbit escolar caldrà tractar-los, doncs, dins els espais participatius oferts per les escoles.

Pel que fa a les comunicacions amb els i les membres del Consell i les seves famílies, es duran a terme des de la Regidoria de Participació Ciutadana de l'Ajuntament. Una figura tècnica serà l'encarregada de garantir que la informació flueix del Consell d'Infància a l'Ajuntament i viceversa. De fet, la Regidoria de Participació Ciutadana de l'Ajuntament d'Argentona es classifica dins d'Alcaldia, per tant es tracta ja d'una àrea avesada constantment al treball transversal i interdepartamental. Aquest fet facilitarà que les necessitats, propostes i queixes del Consell d'Infància arribin al seu destinatari i que la resposta d'aquest sigui explicada en forma de retorn al Consell.

El Consell d'Infància de l'Ajuntament d'Argentona apostarà sempre que sigui possible per una dinamització compartida. D'una banda, hi haurà un/a tècnic/a de la Regidoria de Participació Ciutadana que serà la persona encarregada de tota la gestió i logística de les sessions del Consell d'Infància. De l'altra, es vetllarà perquè hi hagi també l'acompanyament d'un pedagog/òga extern/a. La primera figura s'encarregarà de ser el vincle entre el Consell i l'Ajuntament, mentre que la segona portarà el pes de la dinamització en el si dels Consells.

En ambdós casos, l'acompanyament que s'efectuarà facilitarà els processos i gestionarà les peticions i necessitats. Els nens i nenes han de ser els veritables protagonistes, assolint progressivament més autonomia de funcionament.

Ana María Novella, al seu llibre *Infants, Participació i Ciutat. El Consell d'Infants, un exercici de ciutadania* esmenta:

Que la creació del Consell d'Infants és una iniciativa adulta, no es pot negar. Són els adults qui la proposen i els qui en garanteixen el funcionament, donant suport a la iniciativa i a les accions que els nens i les nenes impulsen. Però, són els infants els que desenvolupen les funcions esmentades anteriorment, amb l'acompanyament d'algun adult. Aquesta persona adulta té la finalitat màxima de garantir l'autonomia del Consell, és a dir, que el grup d'infants arribi a participar cada vegada de forma més independent i autogestionada.

En aquest sentit, es busca que els nens i nenes del Consell d'Infància de l'Ajuntament d'Argentona desenvolupin les seves habilitats per participar d'una manera ordenada, animant-los a dir la seva, a escoltar els companys i companyes i a arribar a conclusions conjuntes que s'elevaran als tècnics/ques i als i a les representants polítics/ques de la corporació, mitjançant l'assemblea i recorrent a la votació quan sigui necessari. Seran essencials el respecte dels torns de paraula i d'opinions, el respecte a les opinions alienes i el fet de ser realistes i conscients de les propostes de cadascú.

Els nens i nenes decidiran ells mateixos la seva manera de treballar i desenvolupar les sessions del Consell.

Marc legal

D'acord amb els drets establerts a l'article 29 de l'**Estatut d'Autonomia de Catalunya**, els vilatans i les vilatanes tenen dret a participar en els assumptes públics del poble, ja sigui directament o a través dels seus i les seves representants polítics/ques. Les administracions públiques necessiten de la complicitat i la col·laboració de tots els agents socials per a una democràcia real, i els nens i nenes no poden ser una excepció. Des de l'Ajuntament d'Argentona, es creu que la seva

participació millora la democràcia com a sistema polític, així com la seva qualitat de vida.

La **Convenció sobre els drets de l'infant**, aprovada per les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989, especifica que els Estats sotasignats garantiran als nens i nenes, entre d'altres, el dret d'expressar lliurement la seva opinió en tots els afers que els afectin, el dret a la llibertat d'expressió, la llibertat de pensament, la llibertat d'associació i el dret a rebre una informació adequada. El Consell d'Infància és l'espai institucional que permet l'exercici d'aquests drets en el marc polític municipal.

L'article 27 de la **Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència** especifica que les administracions locals han de crear consells de participació que donin a la infància l'oportunitat d'afavorir la convivència i la integració cultural en l'àmbit veïnal i local. També parla de la creació del Consell Nacional dels Infants i Adolescents de Catalunya (CNIAC) i que en ambdós casos la composició i funcions s'hauran d'establir per reglament. En el cas del CNIAC, aquest es regula al **Decret 200/2013, de 23 de juliol, dels consells de participació territorial i nacional dels infants i els adolescents de Catalunya**. D'aquest decret n'emana un Programa d'impuls per a la constitució de consells de participació territorial que està elaborant la Comissió Tècnica d'Impuls dels Consells de participació territorial d'infància i adolescència liderada per la DGAIA de la Generalitat de Catalunya, i que està pendent d'aprovació.

La creació del Consell d'Infància de l'Ajuntament d'Argentona es duu a terme de conformitat amb el que disposen els articles 62 i 63 del **Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, Municipal i de Règim Local de Catalunya** i de l'article 6 del **Reglament de Participació Ciutadana d'Argentona**. És, però, en el present document on s'hi detallen algunes de les seves especificitats, deixant-ne d'altres obertes amb l'objectiu d'anar ajustant el model de Consell d'Infància a les necessitats que puguin anar

sorgint al llarg dels seus anys de funcionament. Aquest Consell es crea, doncs, amb una clara voluntat de continuïtat en el temps.

Definició, objectius i funcions del Consell d'Infància de l'Ajuntament d'Argentona

Article 1.- Definició

El Consell d'Infància de l'Ajuntament d'Argentona és un consell sectorial estable per a la participació dels nens i nenes com a ciutadans i ciutadanes. Actua en representació de tots els ciutadans nens i totes les ciutadanes nenes d'Argentona.

Article 2.- Objectius generals

- a) Crear un òrgan estable de participació ciutadana que serveixi de mecanisme de vinculació i representació de la infància a l'Ajuntament i al municipi. Escoltar-los.
- b) Que Argentona sigui un poble fet també a mida dels nens i nenes que hi viuen i/o la viuen. Respectar-los.
- c) Afavorir la participació dels nens i nenes en els debats, escoltant els seus suggeriments i propostes de millora respecte de qualsevol actuació municipal. Considerar-los.
- d) Incorporar la perspectiva de la infància en la política municipal, trencant amb la idea que es considera poc o gens el seu punt de vista.
- e) Potenciar una ciutadania avesada a la participació ciutadana des de la infància
- f) Desenvolupar un escenari educatiu a la vegada que participatiu, prenent com a punt de partida els valors democràtics i sentiments de pertinença, amb especial atenció als drets i deures de la ciutadania.

- g) Promoure el coneixement per part dels nens i nenes de com funciona l'Ajuntament i la vila en general i quines eines i recursos tenen per poder-s'hi relacionar, fomentant l'habilitat per obtenir informació, la capacitat d'observació, l'escolta activa, el diàleg, la crítica constructiva, estratègies de negociació, cooperació i compromís.
- h) Potenciar l'exercici del dret a la ciutadania entre els nens i nenes de la vila.

Article 3.- Funcions

- a) Fer palesa la democràcia participativa i representativa de tots els sectors de població d'Argentona.
- b) Treballar en projectes conjunts encarregats des de la corporació o sorgits en el si del Consell, prèvia validació per part de la corporació. En cas que aquest no es pugui portar a terme, sempre es donarà una resposta degudament justificada.
- c) Consolidar un espai on els i les representants de la infància puguin traslladar a l'Ajuntament totes les necessitats, propostes i queixes que els facin arribar els membres dels seus grups de referència.
- d) Autoorganitzar-se de manera progressiva i autònoma definint els continguts de la seva activitat i la manera de portar-la a terme.

Composició inicial del Consell d'Infància de l'Ajuntament d'Argentona

Article 4.- *Es procurarà que el Consell d'Infància compti sempre amb dues persones dinamitzadores, una des d'un punt de vista pedagògic i una altra que sigui el vincle entre el Consell i l'Ajuntament. A diferència de la resta de consells sectorials, el Consell d'Infància no comptarà amb un/a President/a estable. La distribució d'aquest càrrec per a cada sessió es decidirà durant els cinc minuts*

inicials. Actuarà com a Secretari/ària, personal administratiu de l'Ajuntament d'Argentona.

El Consell d'Infància sempre comptarà amb dues persones dinamitzadores, una des d'un punt de vista pedagògic i una altra que sigui el vincle entre el Consell i l'Ajuntament. A diferència de la resta de consells sectorials, el Consell d'Infància no comptarà amb un/a President/a estable. La distribució d'aquest càrrec per a cada sessió es decidirà durant els cinc minuts inicials. Actuarà com a Secretari/ària, personal administratiu de l'Ajuntament d'Argentona.

Article 5.- Els nens i nenes que en formaran part tindran entre 10 i 12 anys i hauran de ser d'Argentona o acreditar-ne la vinculació per pertànyer a algun grup de referència del municipi on hi hagi representació d'infància compresa entre els 10 i 12 anys d'edat. En alguns casos justificats, els i les representants podran ser d'edats properes als 10 i 12 anys.

Article 6.- Els delegats i delegades de classe de les escoles d'Argentona, així com altres nens i nenes que ja ostentin un càrrec de representació no podran presentar la seva candidatura per formar part del Consell d'Infància.

Article 7.- Es vetllarà perquè el número total de nens i nenes representants sigui paritari quant a gènere.

Primer procés d'elecció dels nens i nenes membres del Consell

Article 8.- De forma prèvia a l'inici del primer procés d'elecció, s'efectuaran les presentacions del projecte corresponents als agents socioeducatius implicats en el Consell d'Infància.

Article 9.- Per a l'elecció dels i les membres del Consell, es durà a terme una sessió als grups de referència d'on provindran els i les representants per explicar-los què és la participació ciutadana, els objectius del Consell d'Infància, les seves característiques i el procés d'elecció dels nens i nenes.

Article 10.- Seguidament, els nens i nenes que vulguin formar part del Consell, presentaran les seves candidatures davant de tots els i les assistents a la sessió i, posteriorment, es farà un sorteig per escollir un nen i una nena de cada grup de referència i els seus suplents respectius.

Article 11.- Es comunicarà a les famílies dels nens i nenes inicialment escollits i escollides que poden participar al projecte. Es proporcionarà informació sobre el funcionament del Consell d'Infància, la resta del procés fins a la seva constitució, i un imprès on les famílies que ho considerin podran sol·licitar l'exclusió dels seus fills/es de la participació al Consell.

Article 12.- El Consell d'Infància entrarà cada any en funcionament de manera prèvia a l'acte de constitució per tal d'organitzar-lo. Es demanarà als nens i nenes que portin durant aquestes sessions prèvies totes les autoritzacions necessàries perquè puguin participar-hi signades pel seu o per la seva tutor/a legal. Aquestes inclouran la garantia de protecció de dades dels menors.

Article 13.- Un cop escollits els i les membres del Consell se celebrarà un acte de constitució públic al voltant del 20 de novembre (Dia Universal de l'Infant) fora de l'horari escolar. Hi participarà el Consistori, presidit per l'Alcalde/ssa. Els nous membres que s'incorporin al Consell hauran de signar el compromís de formar-ne part.

Article 14.- Posteriorment, el nomenament/renovació dels membres s'aprovarà pel Ple municipal.

Article 15.- Després de cada any de funcionament i si ho creu convenient, el Consell d'Infància podrà presentar una proposta a la corporació de canvis en el sistema d'elecció, així com pel que fa a l'ampliació dels seus membres incloent-hi ciutadania infantil vinculada al poble per motius diversos. L'Ajuntament valorarà la conseqüent modificació d'aquest reglament.

Durada del període de representació i incorporació de representants

Article 16.- La renovació serà amb temporalitat anual, canviant la meitat dels seus membres i vetllant perquè el nombre de representants de cada edat sigui el més equitatiu possible. Excepte en el cas de la meitat dels membres de més edat de la primera edició del Consell d'Infància, els nens i nenes en formaran part durant dos anys. D'aquesta manera, sempre hi haurà continuïtat en relació als temes tractats i a la forma d'autoorganitzar-se, alhora que es potencia que hi participin més nens i nenes.

Article 17.- El canvi dels membres es durà a terme cada any al voltant del 20 de novembre durant l'acte de constitució del Consell. Els nous representants que entrin a formar part del Consell seran escollits mitjançant el mateix procediment explicat als articles 9 i 10.

Article 18.- Els nens i nenes ex membres del Consell que ho desitgin, i sempre i quant el Consell hi estigui d'acord, podran continuar col·laborant en diferents activitats relacionades amb el Consell.

Organització i funcionament del Consell d'Infància

Article 19.- El Consell funcionarà sense interrupcions i es vetllarà perquè hi hagi una periodicitat mínima d'una reunió ordinària mensual des de l'acte de constitució fins a l'inici del curs escolar, podent-se'n convocar d'extraordinàries si ho aprova la majoria simple del Consell. La Regidoria de Participació Ciutadana pot decidir convocar sessions extraordinàries, sempre i quant després es justifiqui aquesta decisió davant el plenari del Consell. La convocatòria de totes les sessions la durà a terme el personal tècnic de la Regidoria de Participació Ciutadana.

Article 20.- El calendari de sessions ordinàries, preparat per personal tècnic de la Regidoria de Participació Ciutadana, es farà arribar als Consellers/es de manera prèvia a la primera sessió del Consell.

Article 21.- La durada de cada sessió serà d'un màxim de dues hores i es realitzaran en dependències municipals en horari extraescolar.

Article 22.- Les sessions de treball del Consell d'Infància les dinamitzarà, com a mínim, una persona adulta que haurà de facilitar la tasca dels nens i nenes i acompanyar-los en l'elaboració de les seves propostes, a través de la descripció dels fets, la formulació de preguntes que facilitin l'anàlisi i la introducció de reflexions, sense prendre decisions en nom del Consell ni influenciar-lo.

Article 23.- Un cop establertes les condicions institucionals bàsiques perquè comenci a funcionar el Consell, seran les nens i nenes representants qui prendran part activa en definir-lo i estructurar-ne les pràctiques sobre com organitzar-se.

Article 24.- A les primeres sessions de cada període de representació es treballarà en la decisió del funcionament intern del Consell elaborant una proposta que es podrà revisar i actualitzar al començament de cada curs.

Article 25.- Durant cada sessió el/la Secretari/ària elaborarà una acta/resum que es farà arribar als i les representants juntament amb l'ordre del dia de la següent sessió, de manera que aquest/a es pugui aprovar a l'inici de la reunió.

Article 26.- Les sessions de treball seran de caràcter intern, tot i que els nens i nenes interessats/des que vulguin assistir-hi podran sol·licitar-ne la seva participació motivada. Serà el mateix Consell qui en valorarà la pertinença de l'assistència. El Consell també podrà convidar aquells persones que cregui convenients per al desenvolupament òptim de les seves tasques. Qualsevol ciutadà/na que hi assisteixi, ho farà amb veu, però sense vot.

Article 27.- Com a mínim un cop a l'any, el Consell es reunirà en una sessió pública amb l'Alcalde/essa, representants de l'equip de govern o personal tècnic municipal per explicar el treball desenvolupat i presentar les seves propostes, idees i peticions, o per preguntar i informar-se sobre aspectes relacionats amb els assumptes que estiguin tractant.

Article 28.- Les propostes de temes o eixos a treballar poden néixer dels consellers i conselleres, de la corporació o de qualsevol nen o nena del municipi.

Article 29.- Quan hi hagi projectes que l'Ajuntament vulgui que siguin informats pel Consell, es nomenarà un/a tècnic/a de referència de l'àmbit concret del projecte. Aquesta figura serà l'encarregada de traslladar tota la informació oportuna per poder mantenir els i les membres del Consell informats/des sobre les accions que l'Ajuntament estigui duent a terme per al correcte desenvolupament del projecte encarregat al Consell. En cas que el Consell consideri necessària una implicació

més directa, es podrà convidar aquest/a tècnic/a a assistir a les seves sessions per tal de treballar conjuntament.

Relació amb les famílies dels i les representants del Consell

Article 30.- Les famílies hauran d'autoritzar la participació dels seus fills i filles com a representants del Consell d'Infància.

Article 31.- Les famílies rebran informació detallada sobre què implica la participació del seu fill o filla en aquest projecte.

Article 32.- Les comunicacions sobre el Consell d'Infància aniran, en primer terme, adreçades als ciutadans nens i ciutadanes nenes representants del Consell.

Article 33.- Es podrà demanar el suport de les famílies en algunes de les iniciatives i activitats que es proposin desenvolupar des del Consell.

Coordinació dels agents socioeducatius implicats

Article 34.- Els nens i les nenes del Consell són representants del seu grup de referència i s'espera de l'adult/a responsable d'aquests que facilitin el punt de recollida de propostes i de retorn del desenvolupament del Consell d'Infància.

Difusió de l'activitat del Consell d'Infància

Article 35.- L'Ajuntament es farà càrrec de donar a conèixer el projecte i els temes que s'hi treballin a través dels seus mitjans.

Article 36.- Es podrà demanar la col·laboració dels agent socioeducatius implicats en el projecte per ampliar l'abast de la difusió quan es cregui convenient.

Article 37.- Els mitjans de comunicació locals es posaran a disposició dels i les representants del Consell per fer arribar la seva tasca a tot el municipi.

Disposicions finals

Article 38.- El Consell d'Infància podrà proposar modificacions d'aquest reglament segons les necessitats que s'hi vagin detectant.

Article 39.- S'assignaran les tasques de coordinació del Consell d'Infància de l'Ajuntament d'Argentona al Regidor o a la Regidora en qui delegui l'Alcalde. L'Ajuntament d'Argentona en garantirà la continuïtat i funcionament mitjançant una assignació pressupostària, així com els recursos econòmics, tècnics i d'espais necessaris.

Article 40.- S'articularen els mecanismes de coordinació interna i transversalitat necessaris per tal que les diferents regidories de l'Ajuntament col·laborin en el projecte.